

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti

O.Sh.Bazarov

2024 yil

Ros'hatga olindi № 05/03/018

" iyun " 2024 yil

BANK HISOBI, TAHLIL VA AUDIT

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400000	- Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410000	- Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	60410500	- Bank ishi va auditi

Qarshi – 2024

Fan/modul kodi BAAA1109	O'quv yili 2024-2025	Semestr 5-6	ECTS - Kreditlar 4/4	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Bank hisobi, tahlil va audit	120	120	240
2.	<p style="text-align: center;">I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad – kelgusida respublikamizda yuqori malakali iqtisodchi – mutaxassislar bo'lib yetishadigan talabalar uchun banklarda buxgalteriya hisobini tashkil etishning nazariy, huquqiy, tashkiliy asoslari haqida bilim berish, ularda banklarda buxgalteriya hisobini yuritishda qo'llaniladigan hisobvaraqlar rejasi, bank balansi, bank hisobotlari bo'yicha ko'nikma va malakalar shakllantirishdir.</p> <p>Fanning vazifalari – talabalarga bank buxgalteriyasini tashkil etishning nazariy, huquqiy, tashkiliy asoslari haqida bilimlari berish, tijorat banklarida buxgalteriya hisobini halqaro standartlar asosida yuritishni tashkil qilish, bank buxgalteriyasi operatsiyalarini rasmiylashtirilishi va hisobini o'rganish, banklar faoliyatini tahlil qilish, banklarni har bir operatsiyalari bo'yicha tahliliy jarayonni o'rganing hamda banklarini audit jarayonini tashkil etish va audit jarayonini chuqur o'rganishdan iborat.</p> <p style="text-align: center;">II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p style="text-align: center;">II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu. Banklarda buxgalteriya hisobini tashkil qilinishi va banklarda balansning yuritilishi</p> <p>Banklarda buxgalteriya hisobining mazmuni va uni tashkil etishning ahamiyati. Bank hisob-operatsion apparatining tuzilishi; buxgalteriya xodimining huquq va majburiyatlari, banklarda buxgalteriya hisobini tashkil qilish asoslari.</p> <p>Banklarda balans haqida tushuncha, balansning passiv va aktiv tomonlari, balansda xo'jalik operatsiyalarini aks ettirish masalalari, balansning ikki yoqlama yozuv usuli bilan aloqadorligi.</p> <p style="text-align: center;">2-mavzu. Bank hujjatlari va hujjatlar aylanishi</p> <p>Bank hujjatlarining mazmuni, ahamiyati, turlari va ularning tavsifi. Yelektron hujjatlar va ularni shakllantirish. Banklarda hujjatlar aylanishini tashkil qilish, buxgalteriya hujjatlarini saqlash tartibi, arxivlashtirish.</p> <p style="text-align: center;">3-mavzu. Bank ichki nazorati</p> <p>Bank ichki nazorati, uning turlari va ahamiyati, ichki nazoratni tashkil qilish, dastlabki nazorat, joriy nazorat, so'ngi nazorat.</p>			

4-mavzu. Banklarda bosh va yordamchi kitoblar

Bosh va yordamchi kitoblarning mazmuni. Yordamchi kitob va uning tavsifi, bosh kitob va uning tavsifi. Bosh va yordamchi kitoblarni tekshirish, buxgalteriya yozuvlaridagi xatolarni tuzatish tartibi.

5-mavzu. Mijozlarga hisobvaraqlar ochish va yuritish tartibi

Banklarida ochiladigan bank hisobvaraqlari. Bank hisobvaraqlarini yuritish bo'yicha shartnoma va uning mazmuni. Hisobvaraqlarni ochish va yuritish tartibi. Mijozlar hisobvaraqlarini yopish va qayta rasmiylashtirish tartibi.

6-mavzu. Banklarda depozit operatsiyalari hisobi

Depozit operatsiyalari hisobining tashkil yetilishi. Talab qilib olinguncha saqlanadigan depozitlar hisobi. Muddatli va jamg'arma depozitlari bo'yicha operatsiyalar hisobi. Mijozlarning boshqa depozit hisobvaraqlari bo'yicha operatsiyalar hisobi.

7-mavzu. Naqd pulsiz hisob – kitob operatsiyalari hisobi

Naqd pulsiz hisob-kitoblar mohiyati va ularni tashkil etish asoslari. To'lov topshiriqnomalari bilan hisob-kitoblar, to'lov talabnomalari bilan hisob-kitoblar; akkreditivlar bilan hisob-kitoblar; inkasso topshiriqnomasi bilan hisob-kitoblar, tijorat bankning hisob-kitob cheki bilan hisob-kitoblar, bank plastik kartochkalari bilan hisob-kitoblar, memoreal orderlar bilan hisob-kitoblarni amalga oshirish tartibi, ularni rasmiylashtirilishi va hisobini yuritish. O'zbekiston Respublikasida naqd pulsiz hisob-kitoblarni rivojlantirish istiqbollari.

8-mavzu. Banklararo hisob-kitoblar hisobi

Banklararo hisob-kitoblarning mazmuni va ularning tashkil yetilishi. Banklarning vakillik hisobvaraqlari ochilishi va yuritilishi. Yelektron to'lov tizimi. Banklararo hisob-kitoblarning elektron to'lov tizimi orqali tashkil yetilishi va hisobga olinishi. Hisob markazlari ishining tashkil etilishi.

9-mavzu. Banklarda kassa operatsiyalari hisobi

Banklarda kassa operatsiyalarini tashkil qilish, bank kassalarining turlari. Kirim kassa operatsiyalari bo'yicha hujjatlar aylanishi, hisobi va nazorati. Chiqim kassa operatsiyalari bo'yicha hujjatlar aylanishi, hisobi va nazorati. Kechki kassalarning faoliyati. Pul tushumlarini inkassatsiya qilish tartibi va hisobi. Zaxiradagi naqd pullarni hisobga olish. Valyuta ayirboshlash shahobchalarida naqd pullar hisobini yuritish.

10-mavzu. Banklarda kredit operatsiyalarining buxgalteriya hisobi

Qisqa va uzoq muddatli kredit operatsiyalari hisobining tashkil yetilishi. Kredit operatsiyalari bo'yicha sintetik va analitik hisobning yuritilishi. Ssuda hisob varaqlarini ochish tartibi. Kredit liniyalarini ochib va ochmasdan alohida

ssuda hisobvaraqlaridan kredit berish va qaytarish operatsiyalarining hisobi. Boshqa kredit turlari bo'yicha operatsiyalar hisobining xususiyatlari. Muddatli va muddati o'tgan ssudalar bo'yicha foizlar hisoblash va undirish tartibi. Bankrot tashkilotlarni sotib olish, modernizatsiya qilish va xorijiy investorlarga sotish operatsiyalari va ularning hisobini yuritish tartibi.

11-mavzu. Banklarda lizing va factoring operatsiyalarining buxgalteriya hisobi

Banklarda lizing operatsiyalarini tashkil yetilishi. Lizing operatsiyalari turlari va ularni amalga oshirish tartibi. Lizing operatsiyalarini buxgalteriya hisobida aks ettirilishi. Faktoring operatsiyalari mohiyati va ularni tashkil yetilishi. Faktoring operatsiyalarini amalga oshirish tartibi. Faktoring operatsiyalari hisobini yuritishning xususiyatlari, Faktoring operatsiyalarining hisobi.

12-mavzu Banklarda qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalar hisobi

Qimmatli qog'ozlar va ularning turlari. Qimmatli qog'ozlar bilan amalga oshiriladigan bank operatsiyalarining tavsifi. Tijorat banklari tomonidan chiqariladigan qimmatli qog'ozlar hisobi. Bank tomonidan sotib olingan qimmatli qog'ozlar hisobi. Tijorat banklari kapitalini tashkil qilish bilan bog'liq qimmatli qog'ozlar operatsiyalari hisobi. Qarz qimmatli qog'ozlarini chiqarish bilan bog'liq operatsiyalar hisobi.

13-mavzu. Valyuta operatsiyalari hisobi

O'zbekiston Respublikasi valyuta munosabatlarini tartibga solish. Valyuta operatsiyalarini tashkil etish va hisobi. Valyutalarini sotib olish va sotish bilan bog'liq operatsiyalari hisobi. Valyuta ayirboshlash shahobchalarida naqd pul va chet el valyutasi hisobini yuritish tartibi.

14-mavzu. Banklarda moddiy va nomoddiy aktivlar hisobi

Bank asosiy vositalarining mazmuni va ularning turlari; bank asosiy vositalarining hisobi. Amortizatsiya hisoblash usullari va tartibi. Asosiy vositalarni kirim qilish, qayta baholash, ijaraga berish, hisobdan chiqarish va foydalanish tartibi hamda hisobga olinishi. Nomoddiy aktivlar mohiyati, turlari va ularni hisobga olish. Kam baholi va tez eskiruvchi buyumlar hisobi.

15-mavzu. Bank daromadlari va xarajatlari hisobi

Bank daromadlari va ularning tarkibi. Bankning foizli va foizsiz daromadlari, ularning hisobi. Bank xarajatlari, ularning tarkibi, bankning foizli, foizsiz va operatsion xarajatlarini hisobga olish. Bank faoliyati moliyaviy natijalarining hisobi.

16-mavzu. Banklarda soliqlar va yig'imlar hisobi

Bankning budjet va budjetdan tashqari to'lovlari turlari va ularni hisoblash. Banklarda daromad solig'i, qo'shimcha qiymat solig'i, yekologiya solig'i, mol-mulk solig'ini hisoblash va hisobini yuritish tartibi. Budjetdan tashqari to'lovlar

bo'yicha operatsiyalarni bank buxgalteriya hisobida aks ettirilishi.

17-mavzu. Banklarda balansdan tashqari operatsiyalar hisobi

Banklarda balansdan tashqari operatsiyalar hisobi mazmuni. Bank kafolatlari va ularning hisobi. Muddatli bitimlar va ularning hisobi. Banklarda qimmatliklarni saqlash xizmatlari hisobi. Trast operatsiyalari hisobi.

18-mavzu. Bank buxgalteriya hisobotlari

Bank buxgalteriya hisobotlarining ahamiyati va turlari. Joriy buxgalteriya hisobotining mazmuni. Yillik hisobotning mazmuni, uni tuzish va tasdiqlash tartibi. Bank kunlik balansi mohiyati va tuzish tartibi. Tijorat banklarining moliyaviy hisobotlari. Yillik bank hisobotlarini matbuotda e'lon qilish.

19-mavzu. Tijorat banklari faoliyatini tahlilini tashkil qilish

Tijorat banklari faoliyatini tahlili qilish zaruriyati, predmeti va metodlari. Tijorat banklari faoliyatini tahlil qilish va uning o'ziga xos xususiyatlari. Tijorat banklari faoliyatini tahlili qilishda bank balansining ahamiyati va uning tahlili. Bank faoliyati tahlilining maqsadi va vazifalari.

20-mavzu. Bank kapitali va uni boshqarishni tahlil qilish

Bank kapitali va uning tarkibi. Bank kapitali holati tahlil qilish ko'rsatkichlari va uning hajmiga ta'sir qiluvchi omillar. Tijorat banklarining birinchi darajali kapitali va uning tarkibiy qismlarining tahlili. Tijorat banklarining ikkinchi darajali kapitali, uning tarkibi. Tijorat banklarining birinchi va ikkinchi darajali kapitaliga ta'sir qiluvchi omillar tahlili. Jahon moliyaviy- iqtisodiy inqirozi sharoitida bank kapitalining barqarorligi tahlili.

21-mavzu. Bank majburiyatlarini tahlili

Bank majburiyatlarini tarkibiy tuzilishi. Bank majburiyatlarining tarkibiy jihatdan tahlili. Bank majburiyatlarining muddatlari jihatidan tahlili. Bank majburiyatlariga ta'sir qiluvchi omillar. Bank majburiyatlarini o'z vaqtida bajarilishi ustidan nazorat. Jahon moliyaviy-iqtisodiy inqirozi sharoitida majburiyatlar barqarorligini ta'minlash.

22-mavzu. Tijorat banklari aktivlari holati va ulardan foydalanish tahlili

Bank aktivlarining mohiyati va tahlil vazifalari. Bank aktivlari holati ko'rsatkichlarining tahlili. Bank aktivlari tarkibining tahlili. Bank aktivlarini daromadlilik jihatlari tahlili. Bank aktivlarini risklilik darajasi bo'yicha tahlili. Bank aktivlaridan samarali foydalanish yo'llari. Bank aktivlarining samarali foydalanish ko'rsatkichlariga ta'sir yetuvchi omillar tahlili. Bank aktivlariga ta'sir yetuvchi omillar tahlili. Moliyaviy koeffitsiyentlar. Aktivlar sifati koeffitsiyentlari. Foyda va zararlar to'g'risidagi hisobot tahlili, o'sish koeffitsiyentlari, balans hisobotini foizlar nisbatida tahlil qilish. Balansdan tashqari moddalar tahlili. Moliyaviy koeffitsiyentlar. Aktivlar sifati koeffitsiyentlari. Foyda va zararlar to'g'risidagi hisobot tahlili, o'sish

koeffitsiyentlari, balans hisobotini foizlar nisbatida tahlil qilish. Balansdan tashqari moddalar tahlili.

23-mavzu. Tijorat banklarining kredit operatsiyalari va kredit portfeli tahlili

Tijorat banklari kredit portfelinin tahlili. Kredit portfeli diversifikatsiyasi tahlili. Bank kreditlarining ta'minlanganligi tahlili. Kredit hajmi va uning aylanuvchanligi tahlili. Kreditlar bo'yicha foizlarning hisoblanishi, undirilishi va daromad hisobvaraqlariga o'tkazilishi tahlili. Kreditlarning qaytarilishi tahlili. Kredit monitoringi tahlili. rstrukturizatsiya qilingan muddati o'tgan kreditlar tahlili. Banklarning muammoli kreditlari tahlili. Tijorat banklarining kredit resurslaridan samarali foydalanishning tahlili.

24-mavzu. Tijoratbanklarining qimmatli qog'ozlar operatsiyalari tahlili

Tijorat banklarining qimmatli qog'ozlar operatsiyalari mohiyati. Tijorat banklarining qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalarining turlari. Tijorat banki qimmatli qog'ozlar operatsiyalarining holati va tarkibining tahlili. Banklarning anderrayting operatsiyalari tahlili. Banklarning brokerlik operatsiyalari tahlili. Banklarning brokerlik operatsiyalari tahlili. Moliyalashtirish operatsiyasi sifatida REPO bitimlarini hisobga olinishi tahlili. Qimmatli qog'ozlarning oldi-sotdi operatsiyalari sifatida REPO bitimlari tahlili. Tijorat banklari qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalaridan olinadigan daromadlari tahlili. Qimmatli qog'ozlar operatsiyalari bilan bog'liq xarajatlar tahlili.

25-mavzu. Bank daromadlari va xarajatlarini tahlili

Bankning asosiy operatsiyalari bo'yicha sof daromadlarni tahlil qilish. Banklarga jalb qilingan mablag'larni tannarxini aniqlash va uning tahlili. Bank foizli va foizsiz daromadlari tahlili. Bankning oddiy va murakkab foizlarni hisoblash usullari va uning tahlili. Bankning umumiy faoliyati bo'yicha daromadlarni aniqlash. Bank operatsiyalarining daromadlilik ko'rsatkichlari tahlili. Bank daromadlariga ta'sir qiluvchi omillar tahlili. Bankning operatsiyalari bo'yicha xarajatlar tarkibi. Bank foizli, foizsiz va operatsion xarajatlari tahlili. Bank xarajatlariga ta'sir qiluvchi omillar tahlili. Bank xarajatlarini kamaytirish yo'llari.

26-mavzu. Tijorat banklari likvidiligi va uni tahlil qilish

Tijorat banklarining likvidiligi va uni tahlil qilish. Bank ikvidiligiga ta'sir qiluvchi tashqi va ichki omillar va uni tahlili. Tijorat banklarining likvidiligi koyeffitsiyentlar usuli bo'yicha tahlil qilish. Tijorat banklarining to'lovga layoqatligini tahlili. Tijorat banklarining iqtisodiy normativlarga rioya qilishini tahlil qilish. Bank tizimini yanada isloh qilish va institutsional rivojlantirish, xalqaro andozalar asosida tijorat banklari kapitallashuv darajasini, barqarorligini va likvidligini oshirish, o'rsatilayotgan bank xizmatlari ko'lamini kengaytirish.

27-mavzu. Tijorat banklarining moliyaviy natijalari tahlili

Tijorat banklarining moliyaviy natijalarining shakllanishi. Tijorat banklari moliyaviy natijalarini baholash ko'rsatkichlari. Tijorat banklari foydasi. Tijorat

banklari rentabellik (foydalilik) o'rsatkichlari. Tijorat banklari kapitali va aktivlari rentabellik ko'rsatkichlariga ta'sir yetuvchi omillar tahlili. Tijorat banklari foydasi va rentabellik ko'rsatkichlariga ta'sir yetuvchi omillar. Tijorat banklari foydasini oshirish yo'llari. Tijorat banklarining moliyaviy holatini va barqarorligini baholash va uning natijalarini doimiy ravishda ko'rib chiqish mexanizmi. Banklar kapitali, aktivlari, boshqaruvi, daromadlari, ajburiyatlarining sifati va darajasini xolis baholanishini ta'minlovchi CAMEL tizimining yangi talqinini tadbiq qilishni ko'zda tutgan holda tijorat banklarining moliyaviy holatini baholash tizimini yanada takomillashtirish.

28-mavzu. Bank auditining mohiyati, metodi va vazifalari

Audit va auditorlik faoliyatining mohiyati. Bank auditining predmeti va metodi. Moliyaviy hisobot ma'lumotidan foydalanuvchilar. Auditning maqsadi va vazifalari. Respublikada bank auditini rivojlanish bosqichlari. Bank auditiga doir qo'shimcha vazifalar va talablar.

29-mavzu. Bank auditining tashkil qilinishi va turlari

Banklarda auditni tashkil etish masalalari. Auditning turlari. Audit o'tkazishning prinsiplari. Auditga hamroh bo'ladigan xizmat turlari. Auditorning etikasi. Auditorning huquq va majburiyatlari. Auditorlarning mustaqilligi.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar (fan bo'yicha laboratoriya ishlari mo'ljallanmagan)

Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Banklarda buxgalteriya hisobini tashkil qilinishi va banklarda balansning yuritilishi
2. Bank hujjatlari va hujjatlar aylanishi
3. Bank ichki nazorati
4. Banklarda bosh va yordamchi kitoblar
5. Mijozlarga hisobvaraqlar ochish va yuritish tartibi
6. Banklarda depozit operatsiyalari hisobi
7. Naqd pulsiz hisob – kitob operatsiyalari hisobi
8. Banklararo hisob-kitoblar hisobi
9. Banklarda kassa operatsiyalari hisobi
10. Banklarda kredit operatsiyalarining buxgalteriya hisobi
11. Banklarda lizing va factoring operatsiyalarining buxgalteriya hisobi
12. Banklarda qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalar hisobi
13. Valyuta operatsiyalari hisobi
14. Banklarda moddiy va nomoddiy aktivlar hisobi
15. Bank daromadlari va xarajatlari hisobi
16. Banklarda soliqlar va yig'imlar hisobi
17. Banklarda balansdan tashqari operatsiyalar hisobi
18. Bank buxgalteriya hisobotlari
19. Tijorat banklari faoliyatini tahlilini tashkil qilish
20. Bank kapitali va uni boshqarishni tahlil qilish

- 21 Bank majburiyatlarini tahlili
- 22 Tijorat banklari aktivlari holati va ulardan foydalanish tahlili
- 23 Tijorat banklarining kredit operatsiyalari va kredit portfeli tahlili
- 24 Tijorat banklarining qimmatli qog'ozlar operatsiyalari tahlili.
- 25 Bank daromadlari va xarajatlarini tahlili
- 26 Tijorat banklari likvidliligi va uni tahlil qilish
- 27 Tijorat banklarining moliyaviy natijalari tahlili
- 28 Bank auditining mohiyati, metodi va vazifalari
- 29 Bank auditining tashkil qilinishi va turlari

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademguruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV.Fan bo'yicha kurs ishi (loyihasi)

“Bank hisobi, tahlil va audit” fanidan kurs ishi muayyan mavzu bo'yicha umumiy yaxlitlikka ega ilmiy-amaliy fikrlarni aks ettiruvchi loyihaviy ish hisoblanadi. Kurs ishi Bank hisobi, tahlil va audit faniga doir masalalarni aks ettirishga mos kelishi talab etiladi. Kurs ishining hajmi, rasmiylashtirish shakli, baholash mezonlari ishchi fan dasturida va tegishli kafedra tomonidan belgilanadi. Kurs ishini bajarish talabalarda fanga oid bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishga xizmat qilishi kerak.

Kurs ishi (loyihasi) uchun taxminiy mavzular:

1. Aholi jamg'armalari bo'yicha operatsiyalarni rasmiylashtirilishi va hisobga olish tartibi.
2. Balans hisobotining mazmuni, tarkibi, uning elementlari va ularni tuzish tartibi.
3. Bank asosiy vositalarining mazmuni, turlari va ularni hisobga olish.
4. Bank balansi, uning moddalari va tuzish tartibi.
5. Bank daromadlari, ularning turlari va hisobi.
6. Bank foydasi va uning hisobini yuritish.
7. Bank hisobvarag'ini yuritish bo'yicha bank va mijoz o'rtasidagi shartnoma va uning bajarilishi yuzasidan ma'suliyatlar.
8. Bank hujjatlari va bank operatsiyalari bo'yicha hujjatlar aylanishini tashkil qilinishi.
9. Bank plastik kartochkalar bilan operatsiyalar va ularning hisobi.
10. Bank plastik kartochkalarning turlari va ular bo'yicha hisob- kitoblarni amalga oshirishdagi muammolar.
11. Bank ustav kapitalini shakllantirish hisobi.
12. Banklararo hisob-kitoblarning huquqiy-meyoriy asoslari va uni takomillashtirish.
13. Banklararo hisob-kitoblarning tashkil yetilishi va uni takomillashtirish.
14. Banklararo kreditlar va ularning buxgalteriya hisobi.
15. Banklarda akkreditivlar bo'yicha hisob-kitoblar hisobi
16. Banklarda anderayting operatsiyalari hisobi

17. Banklarda asosiy vositalar hisobdan chiqarilishi hisobi
18. Banklarda asosiy vositalar ijarasi hisobi
19. Banklarda asosiy vositalarga amortizatsiya hisoblash va uning hisobi
20. Banklarda asosiy vositalarni qayta baholash va uning hisobi
21. Banklarda asosiy vositalarning eskirishini hisoblash tartibi va uning hisobi.
22. Banklarda berilgan kafolatlar hisobi
23. Banklarda buxgalteriya hisobini moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga to‘liq moslashtirish orqali yanada takomillashtirish.
24. Banklarda buxgalteriya hisobini tashkil qilinishi va uni takomillashtirish.
25. Banklarda buxgalteriya hisobini tashkil qilishning huquqiy asoslari.
26. Banklarda chiqim kassa operatsiyalari bo‘yicha hujjatlar aylanishi, hisobi va nazorati.
27. Banklarda depozit operatsiyalarining tashkil yetilishi va hisobi.
28. Banklarda faktoring operatsiyalari mohiyati, ularni rasmiylashtirish, nazorat qilish va hisobi.
29. Banklarda hisob-operatsion apparatining tuzilishi va buxgalteriya xodimlarining huquq hamda majburiyatlari.
30. Banklarda inkasso topshiriqnomalari bo‘yicha hisob-kitoblar hisobi
31. Banklarda ipoteka kreditlari hisobi
32. Banklarda kam baholi va tez eskiruvchi buyumlar hamda boshqa material zahiralari hisobi.
33. Banklarda kirim kassa operatsiyalari bo‘yicha hujjatlar aylanishi, hisobi va nazorati.
34. Banklarda mijozning hisobvarag‘ida mablag‘lar yetarli bo‘lmaganda to‘lovlarni amalga oshirish tartibi va uni takomillashtirish.
35. Banklarda ochiladigan hisobvaraqlarning turlari va ularning yuritilishi.
36. Banklarda sintetik va analitik hisobning tashkil yetilishi.
37. Banklarda to‘lov talabnomalari bo‘yicha hisob-kitoblar hisobi
38. Banklarda to‘lov topshiriqnomalari bo‘yicha hisob-kitoblar hisobi
39. Banklarda xalqaro hisob-kitoblar hisobi
40. Banklarda xodimlar mehnatiga haq to‘lash va uning hisobi
41. Banklarning balansdan tashqari operatsiyalari va ular hisobini tashkil etish.
42. Banklarning budjet va budjetdan tashqari to‘lovlarini hisoblash va hisobga olish.
43. Banklarning depozit operatsiyalarini buxgalteriya hisobi.
44. Banklarning forfeyting operatsiyalari va ularning hisobi.
45. Banklarning kapitali va uning buxgalteriya hisobini yuritilishi.
46. Banklarning kredit operatsiyalari va ularning hisobini takomillashtirish.
47. Banklarning muammoli kreditlari va ularning hisobi.
48. Banklarning nomoddiy aktivlari va ularning buxgalteriya hisobi.
49. Banklarning qimmatli qog‘ozlar bilan operatsiyalari tavsifi va hisobi.
50. Banklarning qimmatli qog‘ozlar bilan operatsiyalari va ularning hisobini tashkil yetilishi.
51. Banklarning riskka tortilgan aktivlarini buxgalteriya hisobi.
52. Banklarning trast operatsiyalari va ularning hisobi.

- 53.** Banklarning vakillik hisobvaraqlari bo'yicha buxgalteriya hisobining yuritilishi va uni takomillashtirish.
- 54.** Banklarning vakillik hisobvaraqlari va ularning vakillik munosabatlari.
- 55.** Banklarning xarajatlari va ularning hisobi.
- 56.** Bank–mijoz dasturi, u orqali operatsiyalarning tashkil yetilishi va hisobga olinishi.
- 57.** Bankning boshqaruv xarajatlari hisobini yuritish va bu xarajatlarni qisqartirish masalalari.
- 58.** Buxgalteriya hisobi xalqaro standartlarining modellari va ularning amaliyotda qo'llanilishi.
- 59.** Hisob-kitob markazlari orqali banklararo hisob-kitoblarning tashkil yetilishi va hisobi.
- 60.** Hisob-kitoblarda noto'lovlar muammosi va uni hal qilish yo'llari.
- 61.** Ichki bank nazorati va uni takomillashtirish.
- 62.** Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida naqd pulsiz hisob- kitoblar va ularni takomillashtirish.
- 63.** Jamg'arma sertifikatlari bo'yicha operatsiyalar va ularning hisobi.
- 64.** Kapital qo'yilmalarni moliyalashtirish va uzoq muddatli kreditlarni berish bo'yicha operatsiyalarning hisobini tashkil qilish.
- 65.** Mijozlarga hisobvaraqa ochish, yopish va qayta rasmiylashtirish tartibi.
- 66.** Mijozlarga masofadan turib xizmat ko'rsatishning mazmuni, ahamiyati va uni takomillashtirish.
- 67.** Mikrokreditlar operatsiyalari va ular hisobining tashkil yetilishi.
- 68.** Minibanklarda buxgalteriya hisobini tashkil qilish va yuritish
- 69.** Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari va uning O'zbekiston bank amaliyotida qo'llanilishi.
- 70.** Naqd pulsiz hisob-kitoblar alohida shakllarining hususiyatlari va ularni hisobga olish tartibi.
- 71.** Naqd pulsiz hisob-kitoblar bo'yicha muammolar va ularni bartaraf yetish yo'llari.
- 72.** O'zbekiston bank tizimida banklararo hisob-kitoblarning elektron to'lov tizimi orqali yuritilishi va ularning hisobi.
- 73.** O'zbekistonda bank plastik kartochkalar bo'yicha operatsiyalarning tashkil yetilishi va uning hisobi.
- 74.** O'zbekiston Respublikasi tijorat banklari avtomatlashtirilgan hisob tizimlarida axborotni muhofaza qilish
- 75.** Oilaviy tadbirkorlikni kreditlash operatsiyalari, ular hisobining tashkil etilishi.
- 76.** Qisqa muddatli kreditlash operatsiyalari va ular hisobining tashkil yetilishi.
- 77.** Tijorat bankida kunlik buxgalteriya balansini tuzish tartibi
- 78.** Tijorat banklarda buxgalteriya hisobining o'rni va ahamiyati.
- 79.** Tijorat banklari faoliyati moliyaviy natijalarining hisobi.
- 80.** Tijorat banklari omborxonasidagi materiallarni hisobga olish tartibi.
- 81.** Tijorat banklari tomonidan chiqariladigan qimmatli qog'ozlar va ularning hisobga olinishi.

<p>82. Tijorat banklari tomonidan fermer xo‘jaliklari va kichik biznes subyektlarini mikrokreditlash tartibi va hisobi.</p> <p>83. Tijorat banklari tomonidan lizing operatsiyalarini amalga oshirish va buxgalteriya hisobini yuritish.</p> <p>84. Tijorat banklari tomonidan qimmatli qog‘ozlar bilan REPO bitimlari hisobi.</p> <p>85. Tijorat banklari tomonidan sotib olingan qimmatli qog‘ozlar va ularning hisobga olinishi.</p> <p>86. Tijorat banklari tomonidan tayyorlanadigan moliyaviy hisobotlarning turlari va ularni tuzish tartibi.</p> <p>87. Tijorat banklari tomonidan to‘lanadigan soliqlarning turlari, ularni hisoblash va to‘lash tartibi.</p> <p>88. Tijorat banklarida chet el valyutasini sotish va sotib olish bo‘yicha operatsiyalarni hisobga olish tartibi.</p> <p>89. Tijorat banklarida foiz o‘stirmaslik siyosati va uning hisobi.</p> <p>90. Tijorat banklarida ichki nazorat tashkil etishda xalqaro Bazel standartining qo‘llanilishi</p> <p>91. Tijorat banklarida individual bank quttichalarini ijaraga berish xizmatini ko‘rsatish va uni hisobga olish</p> <p>92. Tijorat banklarida investitsiya faoliyatining hisobi</p> <p>93. Tijorat banklarida iste‘mol kreditlari hisobi</p> <p>94. Tijorat banklarida jinoiy faoliyatdan olingan daromadlarni legallashtirishga va terrorizmni moliyalashtirishga qarshi kurashish bo‘yicha ichki nazorat tizimi</p> <p>95. Tijorat banklarida jinoiy faoliyatdan olingan daromadlarni legallashtirishga va terrorizmni moliyalashtirishga qarshi kurashishni tashkil etishni takomillashtirish</p> <p>96. Tijorat banklarida konversion valyuta operatsiyalar hisobi</p> <p>97. Tijorat banklarida lizing operatsiyalarini amalga oshirish, uning rasmiylashtirilishi va hisobga olinishi.</p> <p>98. Tijorat banklarida maxsus fondlar va ularning hisobi</p> <p>99. Tijorat banklarida naqd chet el valyutasi bilan bog‘liq operatsiyalar hisobi</p> <p>100. Tijorat banklarida o‘z kapitali to‘g‘risidagi hisobotlarni tuzish</p> <p>101. Tijorat banklarida olingan lizing operatsiyalari hisobi</p> <p>102. Tijorat banklarida pul oqimlari to‘g‘risidagi hisobotni tuzish</p> <p>103. Tijorat banklarida pul tushumlarini inkassatsiya qilish tartibi va ularning hisobga olinishi.</p> <p>104. Tijorat banklarida uzoq muddatli kredit operatsiyalari hisobi</p> <p>105. Tijorat banklariga mijozlarga hisob-kitob-kassa xizmatini ko‘rsatish</p> <p>106. Uzoq muddatli kreditlash operatsiyalarining hususiyatlari va uning hisobi.</p> <p>107. Valyuta ayrboshlash shahobchalaridagi operatsiyalar hisobi</p> <p>108. Xalqaro hisob-kitoblar va ular hisobining tashkil yetilishi.</p> <p>109. Xususiy tadbirkorlar va yuridik shaxs maqomini olmasdan faoliyat ko‘rsatayotgan dehqon xo‘jaliklarini mikrokreditlash va hisobga olish.</p> <p>110. Yosh oilalarga kredit berish va uni hisobga olish tartibi.</p> <p>111. Auditorlik tashkilotlar va auditorlarning huquqlari hamda majburiyatlari</p>
--

112. Naqd pul va boyliklarni audit qilish tartibi
113. Mijozlarga ko'rsatilgan hisob-kitob operatsiyalari auditdan o'tkazish tartiblari
114. Chet el valyutasidagi operatsiyalar va hisob-kitob shakllarining auditi
115. Kredit operatsiyalarini rasmiylashtirish tartibi, ularni hisobga olishning auditi, uning o'tkazilish tartibi
116. Muammoli kreditlarni audit qilishning mazmuni va tartiblari
117. Faktoring operatsiyalari auditi, lizing operatsiyalari auditi
118. Daromadlarning hisobi va budget bilan bog'liq munosabatlari auditi
119. Xarajatlar hisobi auditi
120. Bank faoliyati, uning faoliyati va xarajatlari auditi bo'yicha auditorlik xulosalari, ularning bank faoliyatini samarali olib borishdagi ahamiyati
121. Qimmatli qog'ozlar bilan bank operatsiyalar audit, uning maqsadi va vazifalari
122. Davlat qimmatli qog'ozlari bilan operatsiyalarni tekshirish
123. Debitorlar va kreditorlar bilan audit qilish tartibi
124. Qimmatli qog'ozlar auditi
125. Valyuta operatsiyalari auditi
126. Tijorat banklarida asosiy vositalar va kam baholi, tez eskiruvchi buyumlarning auditi
127. Auditorlik risklari va auditorlik xulosalari
128. Tijorat banklari balansi va uni tahlili
129. Tijorat banklari kapitalini tahlili
130. Bank aktivlari daromadliligi va risklilik darajasi bo'yicha tahlili
131. Banklar likvidliligi tahlili
132. Muammoli kreditlar va ularning tahlili
133. Aksiya va obligatsiyalar daromadlari va ularni tahlili
134. Tijorat banklarining uzoq muddatli investitsiyalari va ularning tahlili
135. CAMEL tizimi va uning qo'llanilishi
136. Tijorat banklarining reytingini aniqlash usullari
137. Chet el amaliyotida banklarning likvidlilik darajasini tahlil qilish
138. Kredit operatsiyalarining daromadlari va uning tahlili
139. Tijorat banklarining qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalari va ularning tahlili
140. Tijorat banklarining kredit portfelini tahlili
141. Tijorat banklarida mijozning biznes rejasini tahlili qilish
142. Tijorat banklarining aktivlarini tahlili
143. Tijorat banklari majburiyatlari tahlili
144. Xalqaro amaliyotda aktivlar sifatini aniqlash koeffitsiyentlari
145. Tijorat banklari sof foydasi tahlili
146. Tijorat banklarini foizli va foizsiz daromadlari tahlili
147. Tijorat banklarini foizli va foizsiz xarajatlari tahlili

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar
Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular

1. Banklarda buxgalteriya hisobini tashkil qilinishi
2. Bank hujjatlari va hujjatlar aylanishi
3. Bank ichki nazorati
4. Banklarda bosh va yordamchi kitoblar
5. Mijozlarga hisobvaraq ochish va yuritish tartibi
6. Banklarda depozit operatsiyalari hisobi
7. Naqd pulsiz hisob – kitob operatsiyalari hisobi
8. Banklararo hisob-kitoblar hisobi
9. Banklarda kassa operatsiyalari hisobi
10. Banklarda kredit operatsiyalarining buxgalteriya hisobi
11. Banklarda lizing va faktoring operatsiyalarining buxgalteriya hisobi
12. Banklarda qimmatli qog‘ozlar bilan operatsiyalar hisobi
13. Valyuta operatsiyalari hisobi
14. Banklarda moddiy va nomoddiy aktivlar hisobi
15. Bank daromadlari va harajatlari hisobi
16. Banklarda soliqlar va majburiy to‘lovlar hisobi
17. Banklarda balansdan tashqari operatsiyalar hisobi
18. Bank buxgalteriya hisobotlari
19. Auditorlik tashkilotlar va auditorlarning huquqlari hamda majburiyatlari
20. Naqd pul va boyliklarni audit qilish tartibi
21. Mijozlarga ko‘rsatilgan hisob-kitob operatsiyalari auditdan o‘tkazish tartiblari
22. Chet el valyutasidagi operatsiyalar va hisob-kitob shakllarining auditi
23. Kredit operatsiyalarini rasmiylashtirish tartibi, ularni hisobga olishning auditi, uning o‘tkazilish tartibi
24. Muammoli kreditlarni audit qilishning mazmuni va tartiblari
25. Faktoring operatsiyalari auditi, lizing operatsiyalari auditi
26. Daromadlarning hisobi va budget bilan bog‘liq munosabatlari auditi
27. Xarajatlar hisobi auditi
28. Bank faoliyati, uning faoliyati va xarajatlari auditi bo‘yicha auditorlik xulosalari, ularning bank faoliyatini samarali olib borishdagi ahamiyati
29. Qimmatli qog‘ozlar bilan bank operatsiyalar audit, uning maqsadi va vazifalari
30. Davlat qimmatli qog‘ozlari bilan operatsiyalarni tekshirish
31. Debitorlar va kreditorlar bilan audit qilish tartibi
32. Qimmatli qog‘ozlar auditi
33. Valyuta operatsiyalari auditi
34. Tijorat banklarida asosiy vositalar va kam baholi, tez eskiruvchi buyumlarning auditi
35. Auditorlik risklari va auditorlik xulosalari
36. Tijorat banklari balansi va uni tahlili
37. Tijorat banklari kapitalini tahlili
38. Bank aktivlari daromadlilik va risklilik darajasi bo‘yicha
39. Banklar likvidlilik tahlili
40. Muammoli kreditlar va ularning tahlili

	<p>41. Aksiya va obligatsiyalar daromadlari va ularni tahlili 42. Tijorat banklarining uzoq muddatli investitsiyalari va ularning tahlili 43. CAMEL tizimi va uning qo‘llanilishi 44. Tijorat banklarining reytingini aniqlash usullari 45. Chet el amaliyotida banklarning likvidlilik darajasini tahlil qilish 46. Kredit operatsiyalarining daromadlari va uning tahlili 47. Tijorat banklarining qimmatli qog‘ozlar bilan operatsiyalari va ularning tahlili 48. Tijorat banklarining kredit portfelini tahlili 49. Tijorat banklarida mijozning biznes rejasini tahlili qilish 50. Tijorat banklarining aktivlarini tahlili 51. Tijorat banklari majburiyatlari tahlili 52. Xalqaro amaliyotda aktivlar sifatini aniqlash koyeffitsiyentlari 53. Tijorat banklari sof foydasi tahlili 54. Tijorat banklarini foizli va foizsiz daromadlari tahlili 55. Tijorat banklarini foizli va foizsiz xarajatlari tahlili</p> <p>Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan individual topshiriqlar variantlarini ishlab topshirishlari tavsiya etiladi.</p>
3.	<p style="text-align: center;">VI. Ta’lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari</p> <p>Talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bank tizimi, bank faoliyati, banklarning turlari va bank tizimining elementlarini; - banklarda buxgalteriya hisobi, tahlili va auditini tashkil etish asoslari haqida tasavvurga ega bo‘lishi; - naqd pulsiz hisob-kitoblar hisobi, qimmatli qog‘ozlar bilan operatsiyalar hisobi, banklararo hisob-kitoblar hisobi, kredit operatsiyalari hisobi, kassa operatsiyalari hisobi, banklar faoliyatlarini tahlil qilishda qo‘llaniladigan usullar, tijorat banklari faoliyati tahlilining axborot manbalari, tahlildan tegishli xulosalar chiqarish va banklar faoliyati ko‘rsatkichlarini yaxshilash yo‘llari to‘g‘risida, banklarda auditorlik tekshiruvini o‘tkazish usullarini, auditorlik tanlash usullarini, ichki va tashqi auditni tashkil etish qoidalarini, auditorlik tekshiruvlarida ma’lumotlarni tahlil qilishni bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishi kerak; - O‘zbekiston Respublikasi bank tizimini tartibga solish, buxgalteriya o‘tkazmalarini jahon andozalari asosida bajarilishi, tijorat banklarining moliyaviy hisobotlari tuzish, banklarda qo‘llaniladigan hujjatlarning rasmiylashtirilishi va hujjatlarning aylanishi, xalqaro amaliyotda tijorat banklari faoliyatini tahlil qilish usullari, banklar faoliyatini reyting baholashning xalqaro tajribasi, xalqaro amaliyotda banklar aktivlari sifatini baholash ko‘rsatkichlari, bank faoliyatlari samaradorligi tahlili, bank auditida riski darajalarini aniqlash, kreditlar va qimmatli qog‘ozlar auditi, valyuta operatsiyalari auditi, bank daromadlari va xarajatlari auditini tashkil etish, tijorat bankning moliyaviy hisobot standartlariga mos ravishda hisobotlarni tuzish va taqdim etish malakalarga ega bo‘lishi kerak.
4.	<p style="text-align: center;">VII. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma’ruzalar;

	<ul style="list-style-type: none"> - interfaol keys-stadilar; - seminarlar(mantiqiy fikrlash, tezkor savol- javoblar); - guruhlarda ishlash; - taqdimotlarni qilish; - individual loyihalar; - jamoa bo‘lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p style="text-align: center;">VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy hamda oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha test yoki yozma ishni topshirishi zarur.</p>
6.	<p style="text-align: center;">Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Navro‘zova K.N., Karimov N.G‘., Ortiqov U.D. Banklarda buxgalteriya hisobi T.: Davr nashriyoti, 2012. 2. Omonov A., Qoraliev T. Banklarda buxgalteriya hisobi T.: Iqtisod–moliya, 2014 y. 241 b. 3. Umarov Z.A., Ibragimov A.K., Rizaev N.K., Marpatov M.D.,– Banklarda moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari / darslik – T.: «IQTISOD-MOLIYA», 2019 – 500 b. 4. Umarov Z.A. Banklarda buxgalteriya hisobi / darslik – T.: «Nihol-print», 2021 – 580 b. 5. Donald Resseguie, James M. Koltveit. Accounting for banks AQSh, Metthew Bender Elite Products, 2021. <p style="text-align: center;">Qo‘shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Karaliyev T.M., Qurbonov R.B., Rustamov M.S.. Banklarda buxgalteriya hisobi: O‘quv qo‘llanma / -Toshkent: “ZEBO PRINT”, 2021. - 344 b. 7. Yadgarova M., Qurbonov R. Bank auditi. Darslik. –T.: «IQTISOD-MOLIYA» 2019 y. 8. Karaliev T.M., Sattorov O.B., Sayfiddinov I.F. “Tijorat banklar faoliyat tahlili” o‘quv qo‘llanma Toshkent – 2014. 25 b. <p style="text-align: center;">Axborot manbaalari</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. www.stat.uz – O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi rasmiy sayti. 10. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi hukumat portali. 11. www.lex.uz – O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi. 12. www.cbu.uz – O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki rasmiy sayti. 13. www.ifrs.org - Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari Kengashi rasmiy sayti.
7.	<p>Fanning o‘quv dasturi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot institutida ishlab chiqilgan.</p>

8.	Fan/modul uchun mas'ullar: O.N.Xushmuradov - "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrası dotsenti, i.f.n..
9.	Taqrizchilar: S.Samiyev - QarMII, "Moliya" kafedrası mudiri dotsenti, i.f.f.d. (PhD) S.R.Egamberdiyeva - QarMII, "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrası dotsenti, iqtisodiyot fanlari nomzodi